

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 82/2010-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 31. marca 2010 predbežne prerokoval sťažnosť MUDr. J. K., T., zastúpeného advokátkou JUDr. I. R., K., ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 19 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 8 Co 156/2009 z 19. novembra 2009, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť MUDr. J. K. **o d m i e t a** z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. februára 2010 doručená sťažnosť MUDr. J. K. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 19 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd

(ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 8 Co 156/2009 z 19. novembra 2009.

2. Z obsahu sťažnosti a k sťažnosti priložených podkladov vyplýva, že na Okresnom súde Humenné (ďalej len „okresný súd“) sťažovateľ podal návrh na začatie konania o ochranu osobnosti proti odporcovi J. J. Predmetné konanie je na okresnom súde vedené pod sp. zn. 12 C 190/2008. Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že žalobný návrh podal z toho dôvodu, že „... vyjadrenia odporcu... v... priestupkovom konaní, ktoré zopakoval v konaní pred Okresným súdom vo Vranove nad Topľou, aj vo vyššie uvedenom konaní pred Okresným súdom..., sa hlboko dotkli sťažovateľa, pretože znižujú jeho dôstojnosť a vážnosť... Sťažovateľ bol toho názoru, že napriek tomu, že uvedené výroky predniesol J. J. v konaní pred súdom, resp. priestupkovým orgánom, ho neoprávňovali zasahovať do jeho cti a dôstojnosti... Okresný súd... rozsudkom sp. zn. 12 C 190/2008-181 zo dňa 11. 6. 2009 žalobu zamietol... Proti tomuto rozsudku podal sťažovateľ... odvolanie... Krajský súd... rozsudkom sp. zn. 8 Co 156/2009 zo dňa 19. 11. 2009, potvrdil rozsudok a žalovanému nepriznal právo na náhradu trov odvolacieho konania a žalobcovi nepriznal právo na ich náhradu... Sťažovateľ je presvedčený o tom, že napadnutým rozsudkom Krajského súdu... boli porušené jeho vyššie zmienené práva zaručené Ústavou... a Dohovorom... Súd I. stupňa uzavrel, že k zásahu do práva sťažovateľa na ochranu osobnosti nemohlo dôjsť, pretože žalovaný sa vyjadroval tak na pojednávaniach, v konaniach o priestupkoch, pričom vyjadrenie subjektívneho názoru žalovaného... v rámci uplatňovania procesných práv účastníka v občiansko-súdnom konaní a v konaní o priestupku nemožno označiť za neoprávnený zásah do osobnosti žalobcu... Sťažovateľovi... neposkytol ochranu proti zásahu do jeho osobnostných práv ani odvolací súd.“.

3. Na základe uvedeného sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd rozhodol nálezom takto:

„Právo sťažovateľa... na zachovanie ľudskej dôstojnosti podľa článku 19 ods. 1 Ústavy... na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného života podľa Článku 19 ods. 2 Ústavy... na rešpektovanie jeho súkromného a rodinného života zakotveného v článku 8 Dohovoru bolo rozsudkom Krajského súdu... sp. zn. 8 Co 156/2009 zo dňa 19. 11. 2009, porušené.“

Ústavný súd... zrušuje rozsudok Krajského súdu... sp. zn. 8 Co 156/2009 zo dňa 19. 11. 009 a vracia vec Krajskému súdu... na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Ústavný súd... zakazuje Krajskému súdu... pokračovať v porušovaní namietaných právach sťažovateľa.

Ústavný súd... priznáva sťažovateľovi finančné zadostučinenie vo výške 5 000 Eur. Odporca je povinný nahradiť sťažovateľovi všetky trovy tohto konania.“

4. Sťažovateľ odôvodnil nárok na finančné zadostučinenie tak, že „... vníma postup odporcu ako hrubú ignoráciu jeho práv zakotvených v ústave a Dohovore a ako spôsob, ktorým odporca zasahuje aj do jeho práva konať pred súdom... Navyše, sťažovateľ je dlhodobo vystavený ľahostajnosti, nevšímavosti a ignorácii podaní zo strany orgánov verejnej moci... Za týchto okolností vníma aj napadnuté rozhodnutie Krajského súdu... ako ďalší prejav dešpektu voči jeho právam a právom chráneným záujmom.“

II.

5. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj

návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

6. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu možno o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

7. Z obsahu sťažnosti, ako aj navrhovaného petitu vyplýva, že sťažovateľ sa domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 19 ods. 1 a 2 ústavy a práva podľa čl. 8 dohovoru rozsudkom krajského súdu sp. zn. 8 Co 156/2009 z 19. novembra 2009.

8. Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že v sťažnosti je oddelený petit od jej ostatných častí. Ústavný súd je podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde viazaný návrhom na začatie konania, ktorý je v tomto prípade zastúpený kvalifikovanou právnou zástupkyňou. Viazanosť ústavného súdu návrhom sa vzťahuje zvlášť na návrh výroku rozhodnutia, ktorého sa sťažovateľ domáhal. Ústavný súd môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označil za porušovateľa svojich práv (čl. 2 ods. 2 ústavy). Preto v danej veci ústavný súd sťažnosť predbežne prerokoval len z hľadiska možného porušenia tých práv, ktorého vyslovenia sa sťažovateľ domáha v návrhu na rozhodnutie, t. j. v petite sťažnosti (m. m. III. ÚS 149/04, II. ÚS 65/07, IV. ÚS 279/07).

9. Podľa ustálenej judikatúry všeobecný súd zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ku ktorým nepochybne patria aj základné práva vyplývajúce z čl. 19 ods. 1 a 2 ústavy a tiež právo podľa čl. 8 dohovoru, ak toto porušenie nevyplýva z toho, že všeobecný súd súčasne porušil ústavnoprocené

princípy vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru. O prípadnom porušení sťažovateľom označených práv by bolo teda možné uvažovať len vtedy, ak by zo strany všeobecného súdu primárne došlo k porušeniu niektorého zo základných práv, resp. ústavnoprocených princípov vyjadrených v čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. v spojení s ich porušením (napr. II. ÚS 78/05 alebo IV. ÚS 326/07).

10. Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ namieta, že napadnutým rozsudkom krajského súdu došlo „len“ k porušeniu jeho základných práv podľa čl. 19 ods. 1 a 2 ústavy a práva podľa čl. 8 dohovoru, t. j. bez spojenia s namietaným porušením základných práv, resp. ústavnoprocených princípov vyplývajúcich z čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru. Podľa uvedenej judikatúry ústavného súdu k samostatnému porušeniu práv označených sťažovateľom rozsudkom odvolacieho súdu nemôže dôjsť, čo samo osebe zakladá dôvod na odmietnutie sťažnosti z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

11. Napriek uvedenému ústavný súd preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu a posudzoval ústavnú akceptovateľnosť dôvodov, na základe ktorých krajský súd napadnutým rozsudkom sp. zn. 8 Co 156/2009 z 19. novembra 2009 potvrdil rozsudok okresného súdu. V odôvodnení napadnutého rozsudku krajský súd konštatoval: *«Súd prvého stupňa všetky svoje skutkové zistenia vzal do úvahy. Skutočnosť, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, neopomenul vyhodnotiť a na zistený skutkový stav správne aplikoval príslušné zákonné ustanovenie. So zistením súdu prvého stupňa sa stotožnil aj odvolací súd, na ktorom sa nič nezmenilo ani v priebehu odvolacieho konania a bral ich za základ pri svojom rozhodovaní... Ako vyplýva z obsahu spisu, v danom prípade sa žalobca domáha ochrany osobnosti za prednesené výroky žalovaného pred konaním na Okresnom súde..., pred Obvodným úradom Policajného zboru v S., pred Okresným úradom vo V. Išlo o výroky, ktoré mal žalovaný predniesť tak, že „žalobca bol dňa 31. 5. 1998 za plotom svojej záhrady, fotil psa jeho švagrinej, že provokoval psa F. M. k silnému brechotu, stál vedľa koterca psa a držal v ruke červenú tabličku so šípkou a úmyselne dráždil psa M., toho následne fotografoval a to robil úmyselne“.* Teda, ak predmetom konania malo byť zistenie, či žalovaným prednesené výroky možno považovať za neoprávnené alebo nie, bolo potrebné zistenie, za akých súvislostí ich predniesol. Aj keď rozhodnutie súdu prvého stupňa

je stručné, je však vecné a výstižné. Konštatuje, že vlastne zo strany žalovaného nejde o neoprávnený zásah do osobnosti žalobcu, pretože vyjadrenie subjektívneho názoru v rámci procesných práv účastníka nie je možné hodnotiť ako zásah do osobnosti. Žalovaný realizoval svoje subjektívne právo, keď ako osoba obvinená z priestupku sa vyjadroval ku skutočnostiam, ktoré sa mu kládli za vinu. Odvolací súd sa stotožnil so zisteniami súdu prvého stupňa, jeho právnymi závermi a bral ich za základ svojho rozhodnutia. K odvolacím námietkam žalobcu dodáva, že či už ide o hodnotiaci úsudok alebo tvrdenie faktov zo strany žalovaného, vždy je podstatné aj zistenie, či ide o zásah v rozpore s právom, teda neoprávnený zásah. Z dokazovania jasne vyplynulo, že žalovaný si plnil svoju právnu povinnosť, keď sa ako účastník konania vyjadroval ku skutočnostiam, ktoré samu kládli za vinu.»

12. Podľa názoru ústavného súdu preto neobstojí námietka sťažovateľa, podľa ktorej „*Sťažovateľovi... neposkytol ochranu proti zásahu do jeho osobnostných práv ani odvolací súd*“. Je inou otázkou, že krajský súd sa nestotožnil s tvrdením sťažovateľa, podľa ktorého „*vyjadrenia odporcu... v uvedenom priestupkovom konaní, ktoré zopakoval v konaní pred Okresným súdom vo Vranove nad Topľou, aj vo vyššie uvedenom konaní pred Okresným súdom..., sa hlboko dotkli sťažovateľa, pretože znižujú jeho dôstojnosť a vážnosť...*“. K inému právnemu záveru ako sťažovateľ pritom krajský súd (predtým aj okresný súd, pozn.) dospel na základe skutkového stavu zisteného dokazovaním uskutočneným okresným súdom. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na svoju judikatúru, podľa ktorej neúspech v súdnom konaní, resp. skutočnosť, že sa všeobecný súd nestotožní s právnymi názormi účastníka konania, nemožno považovať za porušenie základného práva. Je v právomoci všeobecných súdov vykladať a aplikovať zákony. Pokiaľ výklad nie je arbitrárny a je náležite zdôvodnený, ústavný súd nemá dôvod doň zasahovať (m. m. I. ÚS 50/04, III. ÚS 67/06). Ústavný súd v tomto ohľade uzaviera, že napadnutý rozsudok krajského súdu je primeraným spôsobom odôvodnený a v žiadnom prípade ho nemožno považovať za arbitrárny.

13. Na základe uvedeného ústavný súd dospel pri predbežnom prerokovaní k záveru, že napadnutý rozsudok krajského súdu je z ústavného hľadiska akceptovateľný

a udržateľný, pričom medzi ním a základnými právami sťažovateľa podľa čl. 19 ods. 1 a 2 ústavy a jeho právom podľa čl. 8 dohovoru neexistuje taká príčinná súvislosť, ktorá by zakladala po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie dôvod na vyslovenie záveru o ich porušení. Ústavný súd preto sťažnosť sťažovateľa po predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

14. Vzhľadom na to, že sťažnosť bola odmietnutá ako celok, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľa na rozhodnutie ústavného súdu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 31. marca 2010